

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/16242,Holuszko-Ewa-Maria.html>
20.05.2024, 00:02

Hołuszko Ewa Maria

Ewa Maria Hołuszko (d. Marek), ur. 8 VII 1950 w Białymstoku. Absolwent Politechniki Warszawskiej, Wydz. Elektrycznego (1974); Uniwersytetu Warszawskiego, Wydz. Psychologii (2010). studiów podyplomowych i Wydz. Fizyki (2002) UW.

1975–1980 pracownik naukowy Politechniki Świętokrzyskiej, Filia w Radomiu/WSI w Radomiu.

III 1968 współkierująca okupacyjnym strajkiem szkolnym w XXVI LO w Warszawie-Aninie, uczestniczka demonstracji studentów UW. 1976 demonstracji ulicznych w Radomiu. Od 1977 przywoziła z Warszawy niezależne wydawnictwa („Robotnik”, ulotki) i podkładała je studentom w kasetkach ławek w salach wykładowych PŚ. Podczas wykładów dygresje nt. białych plam w historii Polski. 15 VI 1980 zwolniona z pracy (wypowiedzenie najmu mieszkania służbowego) z zachowaniem terminu 3 mies., ale bez prawa wstępu na uczelnię.

4 IX 1980 współzałożycielka KZ „S” w WSI w Radomiu. 1980–1981 pracownik naukowo-techn. Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Od IX 1980 w Komisji Interwencji i Mediacji Regionu Mazowsze. 8 XI 1980 z ramienia Komisji uczestniczka strajku okupacyjnego w Zakładach Wytwórczych Aparatury Rozdzielczej w Warszawie, przedstawienie władzom postulatów załogi i zapewnianie strajkującym wsparcia Regionu. XII 1980–IV 1981 przew. KI RM, uczestniczka (z głosem doradczym) w posiedzeniach ZR, z ramienia KI RM opieka nad KZ „S” w instytucjach podlegających Ministerstwu Obrony Narodowej i Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, m.in. w Wojskowych Zakładach Graficznych, Agencji Mienia Wojskowego, szpitalu MSW, Wyższej Oficerskiej Szkole Pożarniczej (przywracanie do pracy zwolnionych pracowników członków „S”, interwencje u ministra obrony

Miejsce urodzenia Białystok

Data urodzenia 8-07-1950

Hasło wydrukowane w **Tom IV**

narodowej Wojciecha Jaruzelskiego za pośrednictwem wicemarszałka Sejmu Haliny Skibniewskiej). II-III 1981 interwencja z ramienia KI RM ws. konfliktu w WOSP (rozmowy z KZ i rektorem), zażegnanie groźby strajku. III 1981 z ramienia KI RM nadzór przygotowania do strajku generalnego po kryzysie bydgoskim. V-VI 1981 reprezentacja Regionu Mazowsze w rozmowach z rządem nt. działalności „S” w instytucjach podlegających MON, MSW i Ministerstwu Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, rządowa propozycja legalizacji KZ „S” w instytucjach tych resortów (większość z nich nie była zarejestrowana) pod warunkiem niepowstania KZ w 29 zakładach podlegających bezpośrednio Dowództwu Układu Warszawskiego nie została przyjęta przez „S”. VI 1981 delegat na I WZD Regionu Mazowsze, od VI 1981 członek ZR, delegat na I KZD, w Komisji Uchwał i Wniosków, autorka uchwały ws. pracowników cywilnych MON i MSW, współautorka uchwały ws. mniejszości narodowych i „Pośłania do ludzi pracy Europy Wschodniej”. XI/XII 1981 uczestniczka strajku w WOSP, prowadząca z Lechem Wałęsą, Zbigniewem Bujakiem i Bogdanem Lisem rozmowy nt. zabezpieczenia strajku, poparcia go przez KK „S” (uzyskała zapewnienie, że w przypadku ataku sił bezpieczeństwa staną zakłady pracy). 2 XII 1981 zatrzymana, po odmowie odpowiedzi na pytania podczas przesłuchania zwolniona. 6 XII 1981 delegat na II WZD Regionu Mazowsze, w dniu obrad II WZD uczestniczyła w wydobywaniu ze szpitala MSW rannej Krystyny Kolasińskiej, członka KS w WOSP, nast. przewiezieniu jej do szpitala przy ul. Barskiej.

Po 13 XII 1981 w ukryciu w Warszawie, organizatorka i uczestniczka spotkań mających na celu nawiązanie łączności i współpracy z pozostającymi na wolności działaczami „S”: 14 XII 1981 spotkanie z Piotrem Rzewuskim, 15 XII 1981 z przedstawicielami KS w Fabryce Samochodów Osobowych na Żeraniu, 16 XII 1981 z przedstawicielami Zakładów Mechanicznych Ursus, Huty Warszawa, FSO (Jadwiga Tomaszuk), Miejskiego Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych (Adam Borowski) i in. zakładów, 17-21 XII 1981 w Częstochowie, Kielcach i Radomiu (próby nawiązania łączności z przedstawicielami regionów), 22 XII 1981

spotkania z przedstawicielami zakładów pracy (ok. 13 osób; część z nich opowiadała się za bezpośrednim starciem z władzą, część za organizowaniem podziemnych struktur, wydawnictw i kolportażu), XII 1981 spotkania z przedstawicielami NOW-ej (m.in. Paweł Bąkowski), I 1982 z Ewą Choromańską, poprzez P. Rzewuskiego kontakt z ukrywającym się Dominikiem Tyburskim. I 1982, w wyniku tych spotkań, powstała podziemna sieć organizacyjna w Warszawie, Piasecznie i okolicach. II–XI 1982 przew. MKK. 1982 publikacje art. w podziemnym piśmie „Wola”. 19 XI 1982 aresztowana, osadzona w AŚ Warszawa-Mokotów, VI 1983 skazana na rok i 6 mies. pozbawienia wolności w zawieszeniu (obrońcy: Jan Olszewski, Andrzej Grabiński). Po wyjściu nie podjęła działalności w MKK ze wzgl. na bezpieczeństwo organizacji, działania w grupie skupionej wokół ks. Jerzego Popiełuszki, doradczynie podziemnych struktur „S”. 1983–1984 statystyk medyczny (prace dorywcze), 1983–1984 kierownik zespołu artystycznego (prace dorywcze), 1984–1986 preser (stanowisko robotnicze) w firmie polonijnej Plastomed. X 1984, po porwaniu ks. J. Popiełuszki, odpowiedzialna za ochronę kościoła św. Stanisława Kostki w Warszawie i podczas jego pogrzebu (straż robotnicza). XII 1984–1986 zaangażowana w organizowanie podziemnej „S” w środowisku wiejskim, przy poparciu TKK, we współpracy z Romanem Bartoszcze i Henrykiem Bąkiem. 1986–1989 pracownik inżynierijno-techn. na Wydz. Fizyki UW. 1 V 1987, po zatrzymaniu działaczy Regionu Mazowsze, poprowadzenie z Maciejem Jankowskim demonstracji od kościoła św. Stanisława Kostki w kierunku pl. Wilsona, pobita, nast. zatrzymana, 2 V 1987 skazana przez kolegium ds. wykroczeń na karę grzywny w wysokości 42 tys. zł (zapłaconą dzięki pomocy kolegów z pracy). 1989 uczestniczka odbudowy struktur „S”.

1989–1991 pracownik naukowo-techn. w Deutsches Elektronen-Synchrotron DESY w Hamburgu (oddelegowana z UW), 1991–1996, inżynierijno-techn. na Wydz. Fizyki UW. 1991–1994 współpracownik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka przy opracowaniu raportu nt. mniejszości narodowych w Polsce. 1996–1997 nauczycielka fizyki w LXXIV LO w Warszawie, 1997–1999 doradczynie

International Computers Limited ICL (własna działalność gospodarcza), 1999–2000 bez zatrudnienia, 2000–2004 nauczycielka fizyki w Zespole Szkół Budowlanych w Warszawie, nast. w LXXXV LO i Gimnazjum nr 138 w Warszawie-Aninie (Młodzieżowy Ośr. Socjoterapii Kąt), 2004–2007 bez zatrudnienia, od 2007 operator komputera w Profibiz Sp. z o.o. (prace dorywcze). 1994–1997 współpraca z Unią Pracy (bez członkostwa); 1997–1999 członek Unii Wolności, Stowarzyszenia Wolnego Słowa.

Autorka publikacji naukowych z dziedziny transportu i art. nt. mniejszości narodowych oraz Kościoła prawosławnego w Polsce. Wyróżniona odznaką Zasłużony Działacz Kultury (2001), odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006).

Ewa Brudzyńska

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)